

ରାଧା ରାଣୀ ଭାର୍ଗବୀ

ବନାମ

ହନୁମାନ ପ୍ରସାଦ ଭାର୍ଗବୀ

ଏପ୍ରିଲ 20, 1965

[ଏ. କେ. ସରକାର, ଜେ. ଆର. ମୁଧୋଲକର ଏବଂ ଆର. ଏସ. ବାଚାଞ୍ଚତ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି]

ହିନ୍ଦୁ ଆଇନ - ବିଧବାଙ୍କ ସ୍ୱାରା ସମ୍ପତ୍ତିର ହସ୍ତାନ୍ତର - ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତୀ ଦାୟାଦଙ୍କ ସ୍ୱାରା
ଘୋଷଣାତ୍ମକ ମକଦ୍ଦମା - ହିନ୍ଦୁ ଉତ୍ତରାଧିକାର ଅଧିନିୟମର ଲାଗୁ ହେବା-ପ୍ରଭାବ - ବିଧବାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ
- ତାଙ୍କ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀଙ୍କ ମକଦ୍ଦମାରେ ଅଣପକ୍ଷଭୁକ୍ତତା - ମକଦ୍ଦମା ଜାରି ରଖିବା ।

ଜଣେ ବିଧବା ତାଙ୍କ ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ଭୂ-ସମ୍ପତ୍ତି କୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ଝିଅମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ
ଜଣେ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତୀ ଦାୟାଦଙ୍କ ତରଫରୁ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କ୍ଷମତାରେ ପ୍ରତିବାଦୀ ଭାବରେ, ଉକ୍ତ ହସ୍ତାନ୍ତର
କୁ ଅବୈଧ ଏବଂ ଅକାମୀ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରିବା ନିମିତ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତି ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି
ବିଶେଷ ଯଥା ବିଧବା ଏବଂ ତାଙ୍କର ଉତ୍ତରୀ ଯିଏକି ଏଠାରେ ଆବେଦନ କାରୀ , ସେମାନଙ୍କ
ବିରୋଧରେ ମକଦ୍ଦମା ଦାଖଲ କଲେ । ଏହି ମକଦ୍ଦମାରେ ଡିକ୍ରି ହୋଇଥିଲା, ଏବଂ ବିଧବା ଏବଂ
ତାଙ୍କ ଦୁଇ ଝିଅଙ୍କୁ ଉତ୍ତରଦାତା ଭାବରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ କରି ସମ୍ପତ୍ତିକୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି
ବିଶେଷମାନେ ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟ ରେ ଏକ ଆବେଦନ କଲେ । ଆବେଦନ ବିଚାରଧୀନ ଥିବା
ସମୟରେ ବାଦୀଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ବରଣ କଲେ ଏବଂ ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ
ଆବେଦନକାରୀ ଯିଏକି ତାଙ୍କ ଉତ୍ତରୀ ତାଙ୍କ କ୍ଷାନରେ ନଥିବେ ରହିବେ । ଆବେଦନ ବିଚାରଧୀନ
ଥିବା ସମୟରେ ହିନ୍ଦୁ ଉତ୍ତରାଧିକାର ଅଧିନିୟମ, 1956 ଲାଗୁ ହେଲା, ଏବଂ ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି
ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେଇ କହିଥିଲେ ଯେ ଏହି ଅଧିନିୟମ ଲାଗୁ ହେବା ପରେ ଏଠାରେ କୌଣସି
ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତୀ ଦାୟାଦ ରହିବେ ନାହିଁ କିମ୍ବା ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତୀ ଦାୟାଦଙ୍କ ସମ୍ପର୍କୀୟ କୌଣସି ଅଧିକାର
ରହିବ ନାହିଁ । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଆବେଦନ ଉପରେ, ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 133 ଅନୁଯାୟୀ
ପ୍ରମାଣପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା । ଆବେଦନ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ଘୋଷଣା କରାଯିବା ପରେ,
ବିଧବା ମୃତ୍ୟୁ ବରଣ କଲେ ଏବଂ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ନିୟମ O.XVI, r. 12 (a) ଅନୁଯାୟୀ
ଶ୍ରୀମତୀ ଉଗବତୀଙ୍କ ବଦଳରେ ତାଙ୍କର କୌଣସି ଉତ୍ତରାଧିକାରୀଙ୍କୁ ପ୍ରତିସ୍ଥାପିତ କରିବାର ଉକ୍ତ

ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର କୌଣସି ଆଦେଶ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇନଥିଲା । ପରେ ଆବେଦନକାରୀ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଆବେଦନ କଲେ, ଯେଉଁଥିରେ ବିଧବାଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଜଣେ ଉତ୍ତରଦାତା ଭାବରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ କରାଗଲା । ସମ୍ପତ୍ତିକୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି-ଉତ୍ତରଦାତା ମାନେ ଏକ ପ୍ରାଥମିକ ଆପତ୍ତି ଉଠାଇଥିଲେ ଯେ ଏହି ଆବେଦନରେ ବିଧବାଙ୍କୁ ଉତ୍ତରଦାତା ଭାବରେ ଦର୍ଶାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ, କାରଣ ସେ ଆବେଦନ ଦାଖଲ ତାରିଖ ସୁଦ୍ଧା ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିସାରିଥିଲେ, ଏବଂ ଫଳସ୍ୱରୂପ ଆବେଦନଟି ତୁଚ୍ଛପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ଗଠିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ବିଧବାଙ୍କ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀଙ୍କ ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ତାହା ପୋଷଣୀୟ ନଥିଲା ।

ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନିଆଗଲା : ଯୋଗ୍ୟତା ଆଧାରରେ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ହିନ୍ଦୁ ଉତ୍ତରାଧିକାର ଅଧିନିୟମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଜଣେ ହିନ୍ଦୁ ମହିଳା ସୀମିତ ମାଲିକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ହସ୍ତାନ୍ତର ଆଇନଗତ ଆବଶ୍ୟକତା ବିନା ଥିଲା ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତୀଙ୍କ ଉପରେ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ନଥିଲା ବୋଲି ଘୋଷଣା କରିବା ପାଇଁ ଏକ ମକଦ୍ଦମା ବଜାୟ ରଖିବା ପାଇଁ ଜଣେ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତୀଙ୍କ ପାଇଁ ଖୋଲା ଅଛି ।

ଗୁମ୍ମାଲପୁର ତାଗିନା ମଟାଡା କୋହ୍ଲୁରୁସ୍ତାନୀ ବନାମ ସେତ୍ରା ବାରିଆ [1959] Supp.1 S.C.R. 968 ଏବଂ *ବ୍ରହ୍ମଦେଓ ସିଂହ ବନାମ ଦେଓମାନି ମିସିର*, ଦେଝାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 130/60, ତାରିଖ 15-10-62, କୁ ଅନୁସରଣ କରାଗଲା ।

ଏହି ଆବେଦନରେ ବିଧବା ପକ୍ଷ ନ ଥିଲେ ବୋଲି ଆଧାରରେ ଅନ୍ୟ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଆବେଦନ ଆଗକୁ ବଢ଼ିବା ଉଚିତ । ଘୋଷଣାତ୍ମକ ମକଦ୍ଦମା ବିଚାରଧୀନ ଥିବା ସମୟରେ ବିଧବାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ବିଧବାଙ୍କ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀମାନେ ମକଦ୍ଦମାରେ ଆବଶ୍ୟକ ପକ୍ଷ ନୁହଁନ୍ତି । ଯଦିଓ ବିଧବା ଏହି ମକଦ୍ଦମାରେ ଏକ ପକ୍ଷ ଭାବରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ, ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବରେ ତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ କୌଣସି ପ୍ରତିକାର ଦାବି କରାଯାଇ ନଥିଲା । ବିଧବାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ଶେଷ ପୂର୍ଣ୍ଣ ମାଲିକଙ୍କ ସମଗ୍ର ଭୂ-ସମ୍ପତ୍ତି କୁ ସମସ୍ତ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତୀ ଦାୟାଦଙ୍କ ତରଫରୁ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କ୍ଷମତାରେ ମକଦ୍ଦମା କରୁଥିବା ବାଦୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରାଯାଏ, ଏବଂ ବିଧବାଙ୍କ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀମାନଙ୍କ ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ବାଦୀ , ସମ୍ପତ୍ତିକୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ବିଶେଷ ମାନଙ୍କ ବିରୋଧରେ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତୀ ପ୍ରତିକାର ପାଇପାରିବେ । ଏଠାରେ ମକଦ୍ଦମାରେ, ବିଧବାଙ୍କ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ପକ୍ଷ ଭାବରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ନକରି, ବାଦୀ ଘୋଷଣାତ୍ମକ ମୋକଦ୍ଦମା ଜାରି

ରଖିବାକୁ ହକଦାର । ଯେହେତୁ ମୋକଦ୍ଦମା ଆରମ୍ଭ ହେବା ସମୟରେ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତୀ ଦାୟାଦମାନେ ସମ୍ପତ୍ତିର ଅଧିକାର ପାଇବାକୁ ହକଦାର ନଥିଲେ, ପରବର୍ତ୍ତୀ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତୀ ଦାୟାଦ ସେତେବେଳେ ଏକ ଖୋଲା ଘୋଷଣା ପାଇଁ ମକଦ୍ଦମା କରିପାରିବେ ଏବଂ ଏଠାରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପ୍ରତିକାର ଅଧିନିୟମ ର ଧାରା 42 ଉକ୍ତ ମକଦ୍ଦମା ପ୍ରତି କୌଣସି ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ସାଜିବ ନାହିଁ । ଘୋଷଣାତ୍ମକ ମୋକଦ୍ଦମା ତୁଟିପୁର୍ଣ୍ଣ ହୁଏ ନାହିଁ କାରଣ ମକଦ୍ଦମାର ବିଚାରଧୀନ ଥିବା ସମୟରେ, ଉତ୍ତରଭୋଗୀ ଦାୟାଦମାନେ ଅତିରିକ୍ତ ପ୍ରତିକାର ପାଇବାକୁ ହକଦାର । କିନ୍ତୁ ଅର୍ଜିର ସଂଶୋଧନର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ, ମକଦ୍ଦମାରେ ସମ୍ପତ୍ତିର ଦଖଲ ପାଇଁ ରାୟ ପାରିତ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ, ଏବଂ ଯଦି ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତୀ ଦାୟାଦ ମାନେ କୌଣସି ପ୍ରକୃତ ସୁବିଧା ପାଇବାକୁ ଚାହାଁନ୍ତି, ତେବେ ସେମାନେ ତମାଦି ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପତ୍ତିର ଅଧିକାର ପାଇଁ ଏକ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟାର କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଦେଝାନୀ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତା : ଦେଝାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 579/1961 ।

ପ୍ରଥମ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 232/1942 ରେ ଆହ୍ଲାବାଦ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ତାରିଖ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 25,1957 ର ରାୟ ଏବଂ ଡିକ୍ଟାଟର ବର୍ତ୍ତମାନର ଏହି ଆବେଦନ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ନୌନୀତ ଲାଲ ।

ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା 1 ଏବଂ 3 ତରଫରୁ ଏସ୍. ଟି. ଦେଶାଇ, ରାମେଶ୍ୱର ନାଥ ଏବଂ ଏସ୍. ଏନ୍. ଆଦଲେ ।

ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 ଏବଂ 4 ତରଫରୁ ଏମ୍. ଭି. ଗୋସ୍ୱାମୀ ।

ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 5 ଙ୍କ ତରଫରୁ ଏସ୍. ମୂର୍ତ୍ତି ଏବଂ ବି. ପି. ମାହେଶ୍ୱରୀ ।

ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ବାଚାଞ୍ଚଳ ଦ୍ୱାରା ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

କେହି ଜଣେ କଲ୍ୟାଣ ସିଂହ 1918 ମସିହାରେ ନିଃସନ୍ତାନ ଅବସ୍ଥାରେ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିଥିଲେ, ଯାହାଫଳରେ ସେ ତାଙ୍କ ବିଧବା ପତ୍ନୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଭଗବତୀ ଏବଂ ଦୁଇ ଝିଅ ଯଥା ଶ୍ରୀମତୀ ଇନ୍ଦ୍ରାବତୀ ଏବଂ ଶ୍ରୀମତୀ ରାଧାରାଣୀ ପଛରେ ଛାଡି ଗଲେ । ତାରିଖ ଅକ୍ଟୋବର 10,1919 ର ଏକ ଦଲିଲ ଦ୍ୱାରା, ଶ୍ରୀମତୀ ଭଗବତୀ କେତେକ ବ୍ୟକ୍ତି ବିଶେଷମାନଙ୍କ (ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ ସମ୍ପତ୍ତି ହସ୍ତାନ୍ତର

କରାଗଲା) ସପକ୍ଷରେ ତାଙ୍କ ସ୍ବାମୀଙ୍କ ସମ୍ପତ୍ତି କୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କଲେ । ଅକ୍ଟୋବର 23,1931, ଶ୍ରୀମତୀ ଇନ୍ଦ୍ରାବତୀ, କଲ୍ୟାଣ ସିଂହଙ୍କ ଭୂ-ସମ୍ପତ୍ତିରେ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତୀ ଦାୟାଦମାନଙ୍କ ତରଫରୁ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ ମଧୁରାର ଅତିରିକ୍ତ ଦେଝାନୀ ନ୍ୟାୟାଧୀଶଙ୍କ ଅଦାଲତରେ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ କରି ଏବଂ ଶ୍ରୀମତୀ ଉଗବତୀ ଏବଂ ଶ୍ରୀମତୀ ରାଧାରାଣୀଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରତିବାଦୀ ଭାବରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ କରି ଏବଂ କଲ୍ୟାଣ ସିଂହଙ୍କ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀମାନଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଉକ୍ତ ହସ୍ତାନ୍ତରଣ ଅବୈଧ ଓ ଅକାମୀ ବୋଲି ଏବଂ ତା ସହିତ ଶ୍ରୀମତୀ ଉଗବତୀଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ପରେ , ତାଙ୍କର ପରବର୍ତ୍ତୀ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀମାନେ ହସ୍ତାନ୍ତରିତ ସମ୍ପତ୍ତିର ଦଖଲ ପାଇବାକୁ ହକଦାର୍ ହେବେ ବୋଲି ଘୋଷଣା ଦାବି କରି ଏକ ମକଦ୍ଦମା ଦାଖଲ କଲେ । ଅଗଷ୍ଟ 12,1941 ରେ, ବିଚାରଣ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଏହି ମକଦ୍ଦମାର ରାୟ ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ଏକ ଘୋଷଣା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ଯେ ଉକ୍ତ ହସ୍ତାନ୍ତରଣ " ଶ୍ରୀମତୀ ଉଗବତୀଙ୍କ ଜୀବନକାଳ ପରେ ଅସିଦ୍ଧ ଅଟେ ଏବଂ ଏହା ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତୀ ଦାୟାଦମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବାଧ୍ୟ ନୁହେଁ, ଯେଉଁମାନେ ଶ୍ରୀମତୀ ଉଗବତୀଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ବାରୁ କଲ୍ୟାଣ ସିଂହଙ୍କ ସମ୍ପତ୍ତିର ଅଧିକାରୀ ହେବା ପାଇଁ ହକଦାର ହେବେ ।" ଫେବୃଆରୀ 12,1942 ରେ, କେତେକ ସମ୍ପତ୍ତି ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ, ଯଥା ଶ୍ରୀମତୀ ଉଗବତୀ , ଶ୍ରୀମତୀ ଇନ୍ଦ୍ରାବତୀ ଏବଂ ଶ୍ରୀମତୀ ରାଧା , ଯେଉଁମାନେ ଆବେଦନରେ ଉତ୍ତରଦାତା ହୋଇଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କୁ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ କରି ଆହ୍ଲାବାଦ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ରେ ଏକ ଆବେଦନ କଲେ । ଶ୍ରୀମତୀ ଇନ୍ଦ୍ରାବତୀଙ୍କର ତିନି ପୁଅ ଏବଂ ଶ୍ରୀମତୀ ରାଧାରାଣୀଙ୍କର ଦୁଇ ପୁଅ ଯେଉଁମାନେ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 8 ରୁ 12 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଟନ୍ତି ସେମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଏଠାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ କରାଗଲା, କିନ୍ତୁ ତାରିଖ ମାର୍ଚ୍ଚ 11,1942 ର ଏକ ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା , ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଲେ ଯେ ଏହି ବ୍ୟକ୍ତି ମାନଙ୍କୁ ଉତ୍ତରଦାତା ଭାବେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ କରାଯିବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯିବ ନାହିଁ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ରେ ଆବେଦନ ବିଚାରଧୀନ ଥିବା ସମୟରେ, ଶ୍ରୀମତୀ ଇନ୍ଦ୍ରାବତୀଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ହୋଇଥିଲା । ତାରିଖ ମେ 11,1950 ରେ ଏକ ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଲେ ଯେ ଶ୍ରୀମତୀ ରାଧାରାଣୀ ତାଙ୍କ ମୃତ ଭଉଣୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଇନ୍ଦ୍ରାବତୀ ଙ୍କ ସ୍ଥାନରେ କଲ୍ୟାଣ ସିଂହଙ୍କ ସମ୍ପତ୍ତିର ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତୀ ଦାୟାଦ ଭାବରେ ନଥିବେ ରହିବେ । ଆବେଦନ ବିଚାରଧୀନ ଥିବା ସମୟରେ, ଜୁନ୍ 17,1956 ରେ, ହିନ୍ଦୁ ଉତ୍ତରାଧିକାର ଅଧିନିୟମ, 1956 କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଲା । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ରେ ଆବେଦନର ଶୁଣାଣି ସମୟରେ, ସମ୍ପତ୍ତିକୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ମାନେ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଯୁକ୍ତି ଉଠାଇଥିଲେ ଯେ ହିନ୍ଦୁ ଉତ୍ତରାଧିକାର ଅଧିନିୟମ, 1956 କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପରେ, ଏଠାରେ କୌଣସି ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତୀ ଦାୟାଦ ରହିବେ ନାହିଁ ଏବଂ

କୌଣସି ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତୀ ଦାୟାଦ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଅଧିକାର ମଧ୍ୟ ରହିବ ନାହିଁ, ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତୀ ଦାୟାଦମାନଙ୍କ ଉପରେ ହସ୍ତାନ୍ତରଣ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ନୁହେଁ ବୋଲି ଏକ ଘୋଷଣାମୂଳକ ମକଦ୍ଦମା ପୋଷଣୀୟ ନୁହେଁ । ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ଯୁକ୍ତିକୁ ଗ୍ରହଣ କଲେ, ଆବେଦନକୁ ମଞ୍ଜୁର କଲେ ଏବଂ ମକଦ୍ଦମାକୁ ଖାରଜ କରିଦେଲେ । ଆବେଦନରେ ଉଠାଯାଇଥିବା ଅନ୍ୟ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଧ୍ୟାନ ଦେଲେ ନାହିଁ । 1958 ମସିହା ଜାନୁଆରୀ 2, 1958 ରେ ରାଧା ରାଣୀ ଭାରତୀୟ ସନ୍ଧିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 133 ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ପ୍ରଦାନ ନିମିତ୍ତ ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟ ରେ ଆବେଦନ କଲେ । ଅଗଷ୍ଟ 8, 1958 ରେ ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ପ୍ରମାଣପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କଲେ ଏବଂ ଫେବୃଆରୀ 27, 1959 ତାରିଖରେ ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ଆବେଦନକୁ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ଘୋଷଣା କଲେ । ମେ 29, 1961, ଶ୍ରୀମତୀ ଭଗବତୀଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ହୋଇଥିଲା । ନଭେମ୍ବର 13, 1961 କିମ୍ବା ଏହାର ପାଖାପାଖି, ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ଅଦାଲତକୁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପଠାଇଲେ । ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ନିୟମ O.XVI, r. 12 (a) ଅନୁଯାୟୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଭଗବତୀଙ୍କ ବଦଳରେ ତାଙ୍କର କୌଣସି ଉତ୍ତରାଧିକାରୀଙ୍କୁ ପ୍ରତିସ୍ଥାପିତ କରିବାର ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ର କୌଣସି ଆଦେଶ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇନଥିଲା ଏବଂ ତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଆବେଦନ ସମାପ୍ତି ହୋଇଗଲା । ମାର୍ଚ୍ଚ 26, 1962 ରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଆବେଦନ କଲେ । ଏହି ଆବେଦନରେ ଶ୍ରୀମତୀ ଭଗବତୀ ଏବଂ ଶ୍ରୀମତୀ ଇନ୍ଦ୍ରାବତୀଙ୍କ ଉପରୋକ୍ତ ତିନି ପୁଅ ଏବଂ ଶ୍ରୀମତୀ ରାଧାରାଣୀଙ୍କର ଦୁଇ ପୁଅଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଉତ୍ତରଦାତା ଭାବେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ କରାଗଲା । ଅଗଷ୍ଟ 24, 1964 ରେ, ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 ରୁ 3, କିଛି ପ୍ରାଥମିକ ଆପତ୍ତି କରି ଦେଖାନୀ ବିବିଧ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 2219/1964 ଦାଖଲ କଲେ ଏବଂ ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରିବାକୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କଲେ । ଏହି ପ୍ରାର୍ଥନାକୁ ଆବେଦନ ସହିତ ଶୁଣାଣି ପାଇଁ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଗଲା ।

ଯୋଗ୍ୟତା ଉପରେ, ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପାଖରେ କହିବାକୁ ବହୁତ କମ ଅଛି । ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ମତ ପୋଷଣ କରିଥିଲେ ହିଁ ଉତ୍ତରାଧିକାର ଅଧିନିୟମ, 1956 ର ଧାରା 14, 15 ଏବଂ 16, ର ପ୍ରଭାବ ଏହା ଥିଲା ଯେ ଏହି ଅଧିନିୟମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପରେ, ଏଠାରେ କୌଣସି ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତୀ ଦାୟାଦ ରହିବେ ନାହିଁ ଏବଂ କୌଣସି ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତୀ ଦାୟାଦ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଅଧିକାର ମଧ୍ୟ ରହିବ ନାହିଁ । ପାଟନା ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହାର ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ କେତେକ ନିଷ୍ପତ୍ତିରେ ସମାନ ମତ ପୋଷଣ କରିଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ଅନ୍ୟ ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟ ମାନେ ଏହି ମତ ପୋଷଣ କରିଥିଲେ

ଯେ ଅଧିନିୟମ ଲାଗୁ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ହିନ୍ଦୁ ମହିଳାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇଥିବା ସମ୍ପତ୍ତି ଉପରେ ଧାରା 14 ଲାଗୁ ହେବ ନାହିଁ ଏବଂ ସମ୍ପତ୍ତି ସମ୍ବନ୍ଧରେ, ଅଧିନିୟମର ଧାରା 14, 15, ଏବଂ 16 ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତୀ ଦାୟାଦ ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତୀ ଦାୟାଦ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଅଧିକାରଗୁଡ଼ିକୁ ଉଚ୍ଛେଦ କରିନଥିଲା । *ଗୁମ୍ମାଲାପୁର ତାରିନା ମଟାଡା କୋହ୍ଲୁରସ୍ତାନୀ* ବନାମ *ସେଡ୍ରା ବୀରିଆ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ମାମଲାରେ* (¹) ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ପରବର୍ତ୍ତୀ ମତକୁ ଅନୁମୋଦନ କରିଥିଲେ, ଏବଂ ଏହି ମତକୁ *ବ୍ରହ୍ମଦେଓ ସିଂହ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ ବନାମ ଦେଓମାନି ମିସିର ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ମାମଲାରେ* (²) ମଧ୍ୟ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅନୁସରଣ କଲେ । ଶେଷ ମାମଲାରେ, ବିଚାରଣା ନ୍ୟାୟାଳୟ, ଜଣେ ହିନ୍ଦୁ ବିଧବାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ନିଷ୍ପାଦିତ ଦୁଇଟି ବିକ୍ରୟ ଦଲିଲ ଆଇନଗତ ଆବଶ୍ୟକ ବିନା ଥିଲା ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ ତାହା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ନୁହେଁ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତୀ ଦାୟାଦମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଏକ ମକଦ୍ଦମା ସମକ୍ଷରେ ରାୟ ଦେଇଥିଲେ । ପାଟନା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ପତ୍ତିକୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେଲେ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ମକଦ୍ଦମାକୁ ଏହା ଧରି ନେଇ ଖାରଜ କରିଦେଲେ ଯେ ହିନ୍ଦୁ ଉତ୍ତରାଧିକାର ଅଧିନିୟମର ଧାରା 14 ର ପ୍ରାବଧାନ କାରଣରୁ ଜଣେ ହିନ୍ଦୁ ମହିଳାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା କରାଯାଇଥିବା ହସ୍ତାନ୍ତରଣ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତୀ ଦାୟାଦଙ୍କ ଉପରେ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ନୁହେଁ ବୋଲି ଘୋଷଣା ପାଇଁ ଜଣେ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତୀ ଦାୟାଦଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଏକ ମକଦ୍ଦମା କୁ ବଜାୟ ରଖାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ପାଟନା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ନିର୍ଣ୍ଣୟରୁ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତୀ ଦାୟାଦ ମାନେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଏକ ଆବେଦନ କଲେ । ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ରାୟ ଦେଲେ ଯେ ପାଟନା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, ଏହାର ପୂର୍ବ ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ଅନୁସରଣ କରି *ରାମସ୍ବରୂପ ସିଂହ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ହୀରାଲାଲ ସିଂହ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ* (³) ଏବଂ ଆହ୍ଲାବାଦ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, *ହନୁମାନ ପ୍ରସାଦ ବନାମ ଇନ୍ଦ୍ରାବତୀ* (ଏହି ମାମଲାରେ ଆବେଦନ ଅଧୀନରେ ଥିବା ନିଷ୍ପତ୍ତି) ମାମଲାରେ (⁴) ଗ୍ରହଣ କରିଥିବା ମତ ଭୁଲ ଥିଲା, ଏବଂ ହିନ୍ଦୁ ଉତ୍ତରାଧିକାର ଅଧିନିୟମ, 1956 ର ଧାରା 14 ଜଣେ ହିନ୍ଦୁ ମହିଳାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପୂର୍ବରୁ ହସ୍ତାନ୍ତର ହୋଇଥିବା ସମ୍ପତ୍ତି ପ୍ରତି ଲାଗୁ ହେବ ନାହିଁ । ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ତଦନୁସାରେ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେଲେ ଏବଂ ପାଟନା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ରାୟକୁ ଓଲଟାଇ ଦେଲେ । ଏହି ନିଷ୍ପତ୍ତିର ପ୍ରଭାବ ହେଉଛି ଯେ ହିନ୍ଦୁ ଉତ୍ତରାଧିକାର ଅଧିନିୟମ, 1956 କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଜଣେ ହିନ୍ଦୁ ମହିଳା ଯିଏକି ସମ୍ପତ୍ତିର

(¹) [1959] Supp. 1 S.C.R 968, 975-976

(²) Civil Appeal No. 130 of 1960 decided on October 15, 1962

(³) A.I.R. 1958 Patna 319

(⁴) A. I. R. 1958 All 304

ସୀମିତ ମାଲିକାଣୀ ଥିଲେ , ତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା କରାଯାଇଥିବା ହସ୍ତାନ୍ତରଣ କୌଣସି ନ୍ୟାୟିକ ଆବଶ୍ୟକ ବିନା ଥିଲା ବୋଲି ଏକ ଘୋଷଣା ନିମିତ୍ତ ମକଦ୍ଦମାକୁ ବଜାୟ ରଖିବା ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତୀ ଦାୟାଦଙ୍କ ପାଇଁ ଉଦ୍ବୁଦ୍ଧ ଥିଲା ଏବଂ ଏହା ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତୀ ଦାୟାଦ ମାନଙ୍କ ଉପରେ ବାଧ୍ୟତା ମୂଳକ ନଥିଲା । ଏହା ଅନୁସରଣ କରେ ଯେ ହିନ୍ଦୁ ଉତ୍ତରାଧିକାର ଅଧିନିୟମ, 1956 କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପରଠାରୁ ବର୍ତ୍ତମାନର ମକଦ୍ଦମା ପୋଷଣୀୟ ନୁହେଁ ବୋଲି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଧରି ନେବାରେ ଭୁଲ କଲେ ।

କିନ୍ତୁ ପ୍ରତିସ୍ପନ୍ଧିତା କରୁଥିବା ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ କେତେକ ପ୍ରାଥମିକ ଆପତ୍ତି ଉଠାନ୍ତି, ଏବଂ ସେମାନେ ଯୁକ୍ତି କରନ୍ତି ଯେ ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରାଯିବା ଉଚିତ ।

ପ୍ରଥମ ପ୍ରାଥମିକ ଆପତ୍ତି ହେଉଛି ଶ୍ରୀମତୀ ଇନ୍ଦ୍ରାବତୀଙ୍କ ତିନି ପୁଅ ଏବଂ ଶ୍ରୀମତୀ ରାଧା ରାଣୀଙ୍କ ଦୁଇ ପୁଅ ଆବେଦନରେ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 8 ରୁ 12 ଭାବରେ ଅନୁଚିତ ଭାବରେ ପକ୍ଷ ହୋଇଛନ୍ତି । ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 8 ରୁ 12 ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ରେ ଆବେଦନରେ ପକ୍ଷ ନଥିଲେ, କିମ୍ବା ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଆବେଦନରେ ସେମାନଙ୍କୁ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ଆଦେଶ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇନଥିଲା । ତେଣୁ ପ୍ରତିସ୍ପନ୍ଧିତା କରୁଥିବା ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରନ୍ତି ଯେ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 8 ରୁ 12 କର ନାମ ନଥିବୁ ହଟାଇ ଦିଆଯାଉଆବେଦନକାରୀ ଏହି ପ୍ରାର୍ଥନାକୁ ଆପତ୍ତି କରନ୍ତି ନାହିଁ । ଆମେ ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଉଯେ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 8 ରୁ 12 ନଥିବୁ ହଟାଇ ଦିଆଯାଉ ।

ପରବର୍ତ୍ତୀ ପ୍ରାଥମିକ ଆପତ୍ତି ହେଉଛି ଯେ ଆବେଦନଟି ଏକ ଅବୈଧ ଅଟେ କାରଣ ଶ୍ରୀମତୀ ଭଗବତୀ ଯିଏକି ଜଣେ ମୃତ ମହିଳା , ତାଙ୍କୁ ଏଠାରେ ଉତ୍ତରଦାତା ଭାବେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ କରାଗଲା । ଯେହେତୁ ଶ୍ରୀମତୀ ଭଗବତୀଙ୍କର ଆବେଦନ ଦାଖଲ ତାରିଖ ସୁଦ୍ଧା ମୃତ୍ୟୁ ଘଟିଥିଲା, ତାଙ୍କୁ ଏହି ଆବେଦନରେ ଜଣେ ଉତ୍ତରଦାତା ଭାବରେ ଦର୍ଶାଯାଇପାରିଲା ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଆବେଦନଟି ଅନ୍ୟ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ସେହି ଆଧାରରେ ଆଗକୁ ଅଗ୍ରସର ହୋଇପାରେ ଯେ ଶ୍ରୀମତୀ ଭଗବତୀ ଉକ୍ତ ଆବେଦନରେ ପକ୍ଷ ନୁହଁନ୍ତି । ପରବର୍ତ୍ତୀ ପ୍ରାଥମିକ ଆପତ୍ତି ହେଉଛି ଯେ ଆବେଦନଟି ତ୍ରୁଟିପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ଗଠିତ ହୋଇଛି ଏବଂ ଶ୍ରୀମତୀ ଭଗବତୀଙ୍କର ଉତ୍ତରାଧିକାରୀମାନଙ୍କ ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ଏହାକୁ ବଜାୟ ରଖାଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ । ଶ୍ରୀମତୀ ଭଗବତୀଙ୍କ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀମାନେ ହେଉଛନ୍ତି ଶ୍ରୀମତୀ ରାଧା ରାଣୀ ଏବଂ ଶ୍ରୀମତୀ ଇନ୍ଦ୍ରାବତୀଙ୍କ ପୁଅ ଓ ଝିଅମାନେ । ଆବେଦନକାରୀ ତାଙ୍କ ବଦଳରେ ଶ୍ରୀମତୀ ଭଗବତୀଙ୍କ ର ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ

ମାନଙ୍କ ପ୍ରତିଷ୍ଠାପିତ କରିବା ନିମିତ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର କୌଣସି ଆଦେଶ ପ୍ରାପ୍ତ କରିନଥିଲେ । ଶ୍ରୀମତୀ ଇନ୍ଦ୍ରାବତୀଙ୍କର ତିନି ପୁଅ ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 10,11 ଏବଂ 12 ଭାବରେ ଏଠାରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ସେମାନଙ୍କ ଛତା ଶ୍ରୀମତୀ ଇନ୍ଦ୍ରାବତୀ ତାଙ୍କର, ଲାଲୁ ନାମରେ ଗୋଟିଏ ପୁଅ ଯିଏକି ରାମପ୍ରସାଦ ନାମରେ ମଧ୍ୟ ଜଣାଶୁଣା ଏବଂ ରାମ ଦୁଲାରୀ ଓ ବିମଲା ନାମରେ ଦୁଇଟି ଝିଅଙ୍କୁ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ଭାବରେ ଛାଡି ଯାଇଥିଲେ । ଲାଲୁ , ରାମ ଦୁଲାରୀ ଏବଂ ବିମଲା ଏହି ଆବେଦନରେ ପକ୍ଷ ନୁହଁନ୍ତି । ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 10,11 ଏବଂ 12 ମାନଙ୍କୁ ଏହି ଆବେଦନରେ ପକ୍ଷ ଭାବରେ ଅନୁଚିତ ଭାବରେ ଯୋଗକରାଯାଇନଥିଲା ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ନାମ ଏଠାରୁ ହଟାଇ ଦିଆଯିବା ନିଶ୍ଚିତ ଆବଶ୍ୟକ । ଏହାର ପରିଣାମ ହେଉଛି ଯେ ଶ୍ରୀମତୀ ଇନ୍ଦ୍ରାବତୀଙ୍କ ପୁଅ ଏବଂ ଝିଅମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେହି ଉକ୍ତ ଆବେଦନରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ନୁହଁନ୍ତି । ଏହା ଅନୁସରଣ କରେ ଯେ ଶ୍ରୀମତୀ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କର ସମସ୍ତ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ଆବେଦନରେ ପକ୍ଷ ନୁହଁନ୍ତି, ଏବଂ ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି ସେମାନଙ୍କ ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ଆବେଦନଟି ତ୍ରୁଟିପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ଗଠିତ ହୋଇଛି କି ?

ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ , ଏହା ବିଚାର କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ଯେ ବିଧବାଙ୍କ ଜୀବନକାଳ ପରେ ଉକ୍ତ ହସ୍ତାନ୍ତର ଅବୈଧ ହେବ କିମ୍ବା ହସ୍ତାନ୍ତରିତ ସମ୍ପତ୍ତିର ଦଖଲ ପାଇଁ ଏକ ଘୋଷଣା ଯେଉଁଥିରେ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀମାନେ ସମ୍ପତ୍ତି ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ବିରୋଧରେ ମକଦ୍ଦମାର ଆବଶ୍ୟକ ପକ୍ଷ ଥିଲେ କି ? ଜଣେ ହିନ୍ଦୁ ବିଧବାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ହସ୍ତାନ୍ତର କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଆଇନଗତ ଆବଶ୍ୟକତା ବିନା ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତୀ ଦାୟାଦ ବିଧବାଙ୍କ ଜୀବନକାଳ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ଘୋଷଣାତ୍ମକ ମୋକଦ୍ଦମା ଦାୟାର କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ନଥିଲେ । ସେମାନେ ତାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅପେକ୍ଷା କରିପାରିବେ ଏବଂ ତା 'ପରେ କୌଣସି ନ୍ୟାୟାଳୟର ହସ୍ତକ୍ଷେପ ବିନା ହସ୍ତାନ୍ତରଣକୁ ଅବୈଧ ବୋଲି ବିବେଚନା କରି ହସ୍ତାନ୍ତରିତ ସମ୍ପତ୍ତିର ଦଖଲ ପାଇଁ ସମ୍ପତ୍ତିକୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ବିରୋଧରେ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିପାରିବେ । *ବିଜୟ ଗୋପାଳ ମୁଖାର୍ଜୀ* ବନାମ *କ୍ରୀଷ୍ଣା ମହିଶୀ ଦେବୀ ମାମଲାରେ* (¹) ଦୃଷ୍ଟି ଦିଅନ୍ତୁ । ବିଧବାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ସମ୍ପତ୍ତିର ଦଖଲ ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତୀ ଦାୟାଦମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଏକ ମକଦ୍ଦମାରେ , ବିଧବାଙ୍କ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ଆବଶ୍ୟକ ପକ୍ଷ ନଥିଲେ । ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତୀ ଦାୟାଦମାନେ ବିଧବାଙ୍କ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ କୌଣସି ପ୍ରତିକାର ଦାବି କରିପାରିନଥିଲେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ସମ୍ପତ୍ତିକୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦାବି କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରତିକାରକୁ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ଭାବରେ ପାଇପାରିଥିଲେ । ତାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅପେକ୍ଷା କରିବା

(¹) (1907) I.L.R. 34 Cal. 329, 333 P.C.

ପରିବର୍ତ୍ତେ, ଶେଷ ପୂର୍ଣ୍ଣ ମାଲିକଙ୍କ ସମସ୍ତ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତୀ ଦାୟାଦଙ୍କ ପାଇଁ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରୁଥିବା ପରବର୍ତ୍ତୀ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତୀ ଦାୟାଦ ଏକ ଘୋଷଣା ପାଇଁ ସମ୍ପତ୍ତିକୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଏକ ମକଦ୍ଦମା ଆରମ୍ଭ କରିପାରିବେ ଯେ ହସ୍ତାନ୍ତର ଆଇନଗତ ଆବଶ୍ୟକତା ବିନା ଥିଲା ଏବଂ ତାଙ୍କ (ବିଧବା) ଜୀବନକାଳ ପରେ ତାହା ଅବୈଧ ଥିଲା । ବିଧବାଙ୍କୁ ସାଧାରଣତଃ ଏହିପରି ଏକ ମକଦ୍ଦମାରେ ପ୍ରତିବାଦୀ ଭାବରେ ପକ୍ଷ ଭାବେ ଯୋଗ କରାଯାଇଥିଲା । ବିଧବା ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ଏକ ଉପଯୁକ୍ତ ପକ୍ଷ ଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ସେ ଏପରି ମକଦ୍ଦମାରେ ଏକ ଆବଶ୍ୟକ ପକ୍ଷ ଥିଲେ କି ? ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ଏହା ପରାମର୍ଶ ଦିଆଯାଇଛି ଯେ ବିଧବା ମକଦ୍ଦମାର ଏକ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ପକ୍ଷ ନୁହେଁ, ଏବଂ ଏହି ସମ୍ବନ୍ଧରେ, ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପ୍ରତିକାର ଅଧିନିୟମ, 1877 ର ଧାରା 42 ରେ ଥିବା ବର୍ଣ୍ଣନା (e) କୁ ସନ୍ଦର୍ଭିତ କରାଯାଇଛି । ଏହି ଆବେଦନର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ, ଏହି ବ୍ୟାପକ ପ୍ରଶ୍ନର ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବା ଆବଶ୍ୟକ ନୁହେଁ; ଏହା କହିବା ଯଥେଷ୍ଟ ଯେ ଘୋଷଣାତ୍ମକ ମକଦ୍ଦମା ବିଚାରାଧୀନ ଥିବା ସମୟରେ ବିଧବାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ବିଧବାଙ୍କ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀମାନେ ମକଦ୍ଦମାରେ ଆବଶ୍ୟକ ପକ୍ଷ ନୁହେଁ । ଯଦିଓ ବିଧବାଙ୍କୁ ଏହି ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୂକ କରାଯାଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବେ ତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ କୌଣସି ପ୍ରତିକାର ଦାବି କରାଯାଇ ନଥିଲା । ବିଧବାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ପରେ, ଶେଷ ପୂର୍ଣ୍ଣ ମାଲିକଙ୍କ ସମଗ୍ର ସମ୍ପତ୍ତିକୁ ବାଦୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସମସ୍ତ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତୀ ଦାୟାଦମାନଙ୍କ ତରଫରୁ ଏକ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କ୍ଷମତାରେ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରାଯାଏ, ଏବଂ ବିଧବାଙ୍କ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀମାନଙ୍କ ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ବାଦୀ ହସ୍ତାନ୍ତର ବିରୋଧରେ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତୀ ପ୍ରତିକାର ପାଇପାରିବେ । ବିଧବାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତୀ ଦାୟାଦମାନେ ସମ୍ପତ୍ତିର ଅଧିକାର ପାଇବାକୁ ହକଦାର ହେବେ, ଏକ ଉପଯୁକ୍ତ ମାମଲାରେ ସମସ୍ତ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତୀ ଦାୟାଦଙ୍କୁ ବାଦୀ ଭାବରେ ଯୋଡ଼ି ଘୋଷଣାତ୍ମକ ମୋକଦ୍ଦମାରେ ଥିବା ଅଭିଯୋଗ ସଂଶୋଧନ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ମିଳିପାରିବ ଏବଂ ସମ୍ପତ୍ତିର ଅଧିକାର ପାଇଁ ଅର୍ଜରେ ଏକ ଆବେଦନ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରି ମଧ୍ୟ ଏପରି କରାଯାଇପାରିବ । ଯଦି ଅର୍ଜକୁ ସଂଶୋଧନ କରାଯାଏ ଏବଂ ସମ୍ପତ୍ତିର ଅଧିକାର ପାଇଁ ମକଦ୍ଦମାକୁ ରୂପାନ୍ତରିତ କରାଯାଏ, ତେବେ କ୍ଷୁଦ୍ର ଭାବରେ ବିଧବାଙ୍କ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀମାନେ ମକଦ୍ଦମାରେ ଆବଶ୍ୟକ ପକ୍ଷ ହେବେ ନାହିଁ । ଅର୍ଜକୁ ସଂଶୋଧନ କରାଯାଇ ନାହିଁ ବୋଲି ଏହି ତଥ୍ୟ ଏଠାରେ କୌଣସି ପାର୍ଥକ୍ୟ ସୃଷ୍ଟି କରେ ନାହିଁ । ବିଧବାଙ୍କ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀଙ୍କୁ ବାଦୀର ପକ୍ଷ ଭାବରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ନକରି ବାଦୀ ଘୋଷଣାତ୍ମକ ମୋକଦ୍ଦମାକୁ ଜାରି ରଖି ପାରିବେ ।

ଯେହେତୁ ମୋକଦ୍ଦମା ଦାୟାର ହେବା ସମୟରେ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତୀ ଦାୟାଦମାନେ ସମ୍ପତ୍ତିର ଅଧିକାର ପାଇବାକୁ ହକଦାର ନଥିଲେ, ପରବର୍ତ୍ତୀ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତୀ ଦାୟାଦମାନେ ସେତେବେଳେ କେବଳ ଏକ ଘୋଷଣା ପାଇଁ ଦାବି କରିପାରିବେ ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପ୍ରତିକାର ଅଧିନିୟମ, 1877 ର ଧାରା 42 ର ପ୍ରାବଧାନ ମକଦ୍ଦମା ପ୍ରତି କୌଣସି ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ସୃଷ୍ଟି କରେ ନାହିଁ । ଘୋଷଣାତ୍ମକ ମୋକଦ୍ଦମା ତୁଟିପୁର୍ଣ୍ଣ ହୁଏ ନାହିଁ କାରଣ ମକଦ୍ଦମାର ବିଚାରଧୀନ ଥିବା ସମୟରେ, ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତୀ ଦାୟାଦମାନେ ଅଧିକ ପ୍ରତିକାର ପାଇବାକୁ ହକଦାର ହୁଅନ୍ତି । ପରବର୍ତ୍ତୀ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତୀ ଦାୟାଦ ଘୋଷଣାତ୍ମକ ମକଦ୍ଦମାକୁ ବଜାୟ ରଖିବାର ଅଧିକାରୀ ଅଟନ୍ତି ; କିନ୍ତୁ ଅର୍ଜର ସଂଶୋଧନର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ, ମକଦ୍ଦମାରେ ସମ୍ପତ୍ତିର ଅଧିକାର ପାଇଁ ରାୟ ପାରିତ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ, ଏବଂ ଯଦି ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତୀ ଦାୟାଦମାନେ କୌଣସି ପ୍ରକୃତ ସୁବିଧା ପାଇବାକୁ ଚାହାଁନ୍ତି, ତେବେ ସେମାନେ ତମାଦି ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପତ୍ତି ଅଧିକାର ପାଇଁ ଏକ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟାର କରିବା ନିଷ୍ପତ୍ତି ଆବଶ୍ୟକ ।

ଯଦି ଶ୍ରୀମତୀ ଭଗବତୀଙ୍କର ମକଦ୍ଦମା ବିଚାରଧୀନ ଥିବା ସମୟରେ ମୃତ୍ୟୁ ହୋଇଥାନ୍ତା, ତାଙ୍କ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀମାନେ ମକଦ୍ଦମାରେ ଆବଶ୍ୟକ ପକ୍ଷ ହୋଇନଥାନ୍ତେ । ଏଠାରେ ସ୍ଥିତିକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇନାହିଁ କାରଣ ଆବେଦନ ଉପରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ଏକ ରାୟ ଦ୍ଵାରା ମକଦ୍ଦମା ଖାରଜ ହୋଇଛି, ଏବଂ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଆବେଦନ ବିଚାରଧୀନ ଥିବା ସମୟରେ, ଶ୍ରୀମତୀ ଭଗବତୀଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ହୋଇଥିଲା, ଏବଂ ତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଆବେଦନ ସମାପ୍ତି ହୋଇଗଲା । ବଞ୍ଚିଥିବା ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଆବେଦନ ସମାପ୍ତି ହୋଇନାହିଁ, ଏବଂ ଆମେ ଭାବୁଛୁ ଯେ ଶ୍ରୀମତୀ ଭଗବତୀଙ୍କ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀମାନଙ୍କ ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ଆବେଦନଟି ତୁଟିପୁର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ଗଠିତ ହୋଇନାହିଁ । ମକଦ୍ଦମାରେ ମୂଳ ବାଦୀ ଯେଉଁ ପ୍ରତିକାର ଦାବି କରିଥିଲେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ହୋଇଥିବା ଆବେଦନରେ ଶ୍ରୀମତୀ ରାଧା ରାଣୀ ଅନୁରୂପ ପ୍ରତିକାର ଦାବି କରିଛନ୍ତି । ଯେମିତି ମୂଳ ବାଦୀ, ସେମାନଙ୍କର ଉପସ୍ଥିତିରେ ପ୍ରତିକାର ପାଇପାରିବେ ସେମିତି ସେ , ଶ୍ରୀମତୀ ଭଗବତୀଙ୍କର ଉତ୍ତରାଧିକାରୀମାନଙ୍କ ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ଆବେଦନରେ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ପ୍ରତିକାର ପାଇପାରିବେ । ଶ୍ରୀମତୀ ଭଗବତୀଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତିରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଖାରଜ କରାଯାଇଥିବା ମକଦ୍ଦମା ଏଠାରେ କୌଣସି ଫରକ ପକାଏ ନାହିଁ । ଏହି ମକଦ୍ଦମାରେ, ବାଦୀ ସମ୍ପତ୍ତି ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଆବଶ୍ୟକ ପ୍ରତିକାର ଦାବି କରିଥିଲେ ; ଶ୍ରୀମତୀ ଭଗବତୀ ଏହି ମକଦ୍ଦମାରେ ଏକ ପକ୍ଷ ଭାବରେ ସାମିଲ ହେଲେ, କିନ୍ତୁ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବରେ ତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ କୌଣସି ପ୍ରତିକାର ଦାବି କରାଯାଇନଥିଲା । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ପତ୍ତି ହସ୍ତାନ୍ତର

କରାଯାଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ବିରୋଧରେ ହୋଇଥିବା ମକଦ୍ଦମାକୁ ଖାରଜ କରିଦେଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଆବେଦନକାରୀ ସମ୍ପତ୍ତି ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତିରେ ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ରାୟକୁ ଓଲଟାଇବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି । ଶ୍ରୀମତୀ ଭଗବତୀଙ୍କ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀମାନଙ୍କ ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ରାୟର ପରିବର୍ତ୍ତନ ଅସମ୍ଭବ ଏବଂ ପରସ୍ପର ବିରୋଧୀ ରାୟକୁ ପାରିତ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ବାଟ କଢାଇବ ନାହିଁ । ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଶ୍ରୀମତୀ ଭଗବତୀଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ କୌଣସି ରାୟ ପାରିତ କରିନଥିଲେ । ଏହି ଆବେଦନରେ ସଫଳତା ଶ୍ରୀମତୀ ଭଗବତୀଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ଵାରା ପାରିତ କୌଣସି ଡିକ୍ରି ସହିତ ହସ୍ତରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ରାୟ ପାରିତ ହେବାର କାରଣ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଆବେଦନ କରିବାର କାରଣ ବଞ୍ଚିଥିବା ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ତିଷ୍ଠି ରହିଛି, ଏବଂ ଶ୍ରୀମତୀ ଭଗବତୀଙ୍କ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀମାନଙ୍କ ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ଆବେଦନ ରୁଡ଼ାନ୍ତ ବିଚାରକୁ ଯାଇପାରିବ ।

ଆମେ ରାୟ ଦେଉ ଯେ ଆବେଦନଟି ଏହି କାରଣରୁ ତ୍ରୁଟିପୂର୍ଣ୍ଣ ନୁହେଁ ଯେ ଆବଶ୍ୟକ ପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ଏଥିରେ ସାମିଲ କରାଯାଇ ନାହିଁ । 1964 ର ଦେଖାନୀ ବିବିଧ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 2219/1964କୁ ଖାରଜ କରିଦିଆଯାଏ , ଏହାକୁ ଧ୍ୟାନ ଦିଆଯାଉ ଯେ ଆମେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଉଛୁ ଯେ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 8 ରୁ 12 ଙ୍କର ନାମକୁ ନଥିବୁ ହଟାଇ ଦିଆଯାଉ ।

ଫଳସ୍ଵରୂପ, ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଥାଏ, ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର 1957 ମସିହା ସେପ୍ଟେମ୍ବର ମାସ 25 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଡିକ୍ରିକୁ ରଦ୍ଦ କରିଦିଆଯାଏ ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରଥମ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 232/1942 ଯୋଗ୍ୟତା ଆଧାରରେ ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଶୁଣାଣି କରାଯିବ । ପ୍ରତିହସ୍ତତା କରୁଥିବା ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଖର୍ଚ୍ଚ ନିଶ୍ଚିତ ଦେବାକୁ ପଡିବ ।

ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଗଲା ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟାବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁୟତ୍ତ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର :

ଦୁଷ୍ମାର କାନ୍ତ ଗୋହି

ଅନୁବାଦକ

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।